

Педагогічні умови підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів

Ван Лу¹

Інститут музичної освіти, Шеньяна, Китай

E-mail: 13555835138@163.com

ORCID ID <https://orcid.org/0000-0003-4561-050X>

Статтю присвячено висвітленню результатів теоретико-методичного етапу дослідження фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів. У вступі висвітлено актуальність означеної проблеми, мета та завдання. Для реалізації мети і вирішення поставлених завдань використано комплекс методів: теоретичних – аналіз, індукція, порівняння, узагальнення філософських, психологічних, педагогічних, мистецтвознавчих, музично-педагогічних джерел – для уточнення змісту та розкриття сутності поняття «педагогічні умови», контекстуальний аналіз для уточнення поняття «художньо-естетичне світосприйняття»; емпіричні – узагальнення педагогічного та методичного досвіду, інноваційних практик; теоретичного узагальнення – для пояснення сутності педагогічних умов формування художньо-естетичного світосприйняття школярів. У статті уточнено сутність феномену «педагогічні умови», представлено та схарактеризовано педагогічні умови фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів: актуалізація художньо-світоглядного потенціалу фортепіано-виконавської діяльності майбутніх викладачів музичного мистецтва; стимулювання осмисленого ставлення майбутніх викладачів музичного мистецтва до художньо-естетичного контенту фортепіанних творів у процесі роботи над їх інтерпретацією; цілеспрямована настанова на створення майбутніми викладачами музичного мистецтва методичної траєкторії впливу на художньо-естетичне світосприйняття через осягнення художнього образу твору; залучення до організації та участі майбутніх викладачів музичного мистецтва до реальних та віртуальних інтеркультурних інноваційно-інтерактивних форм освітнього процесу. Означені умови обґрунтовано крізь призму компонентної структури феномену «художньо-естетичне світосприйняття». У висновках зазначено, що методика, до складу якої входять педагогічні умови, оптимізує подальші розвідки щодо розробок поетапного їх впровадження з відповідними методами з метою перевірки їх ефективності.

Ключові слова: художньо-естетичне світосприйняття, майбутні викладачі музичного мистецтва, педагогічні умови.

Вступ. Формування нової гуманістично-спрямованої генерації світового полікультурного суспільства є одним із завдань сучасної освіти. У зв'язку з чим зростає актуальність та можливості педагогічного впливу на художньо-естетичний розвиток школярів та студентів, їхнє духовне емоційно-чуттєве становлення. У руслі новітніх тенденцій науково-освітнього простору, гуманістична парадигма мистецької освіти є ґрунтовною базою підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва. Сьогодні набуває нового значення здатність викладача прилучати учнів до активного сприйняття загальнолюдських духовних цінностей художньо-культурної спадщини людства, зафіксованих художньою мовою музичного мистецтва. Такий досвід є основою формування полікультурного світогляду, толерантності та розуміння цінності інших культур, здатності до сприйняття світу крізь призму художньо-естетичних категорій, що оптимізує процес формування художньо-естетичного світосприйняття особистості як актуального чинника її існування в глобалізаційному просторі культури.

Становлення художньо-естетичного світосприйняття особистості, роль творів мистецтва та музично-виконавської діяльності у цьому процесі – це питання, які окреслюють коло першорядних проблем сучасної мистецької педагогіки.

В останні роки з'явилася певна кількість досліджень, дотичних різноаспектним питанням проблеми формування світоглядних позицій школярів. Викликають інтерес праці вітчизняних і

¹ викладач Консерваторії музики Інституту музичної освіти

зарубіжних науковців: В. Гаснюк, А. Захонк, У Іфан, І. Ковальчук, Г. Кондратенко, Лань Лі А. Ленд'єл-Сяркевич, Л. Маккензи, Д. Хуффорд, Цзяо Ін та ін.

Водночас проблема підготовленості майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття особистості взагалі та школярів, зокрема, представлена фрагментарно. Це актуалізує проблему обґрунтування її методичного забезпечення, до якого входять і педагогічні умови.

Мета та завдання дослідження. Мета статті полягає у висвітленні результатів дослідження щодо уточнення сутності та теоретичного обґрунтування педагогічних умов фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів.

Відповідно до мети дослідження було визначено такі завдання:

- огляд сучасної наукової літератури з проблем сутності та обґрунтування *педагогічних умов*;
- студіювання та систематизація праць щодо вивчення специфіки *педагогічних умов* формування художньо-естетичного світосприйняття та світогляду;
- характеристика категоріальних ознак феномену дослідження – педагогічні умови;
- обґрунтування спеціальних педагогічних умов формування художньо-естетичного світосприйняття школярів;
- екстраполяція теоретично обґрунтованих педагогічних умов формування художньо-естетичного світосприйняття школярів у практичну площину;

Матеріали та методи дослідження. Для реалізації мети і вирішення поставлених завдань у ході розвідок використано комплекс методів: *теоретичних* – аналіз, порівняння, узагальнення філософських, психологічних, педагогічних, мистецтвознавчих, музично-педагогічних джерел – для уточнення змісту та розкриття сутності поняття «педагогічні умови»; контекстуальний аналіз – для уточнення поняття «художньо-естетичне світосприйняття»; емпіричні – узагальнення педагогічного та методичного досвіду, інноваційних практик; теоретичного узагальнення – для пояснення сутності певної педагогічної умови формування художньо-естетичного світосприйняття школярів.

Результати дослідження.

У результаті контекстуального аналізу наукових джерел (Н. Згурська, Г. Кондратенко, Лань Лі, І. Могілей, В. Нестеренко, О. Щербініна) встановлено, що *художнє світосприйняття* науковцями розглядається як атрибут та рівень світогляду; схарактеризовано таким, що надається людині у вигляді цілісного художнього образу, який є предметною матеріалізованою, організованою та впорядкованою естетичною реальністю; з'ясовано, що підґрунтям художнього світосприйняття є знання та існуючі стереотипи певних етапів тієї чи тієї культури. У художньому світосприйнятті віддзеркалюється ставлення людини до себе, інших людей, довколишньої дійсності та всесвіту крізь призму художньої мови мистецтва (Ван Лу, 2018).

Теоретичний аналіз наукової літератури та педагогічної практики дає можливість стверджувати, що готовність майбутніх викладачів музичного мистецтва до педагогічної діяльності досягається завдяки реалізації спеціально створених *педагогічних умов*. Це один із важливих методичних ресурсів освітнього процесу.

Огляд джерел, дотичних до проблеми, засвідчує, що на сьогодні не існує єдиного визначення поняття *педагогічні умови*. Так, науковці трактують *цей феномен* як: «динамічний регулятор інформаційних, особистісних, психологічних і педагогічних чинників підготовки» (Висоцький, 1999); систему чинників, необхідних для досягнення певної педагогічної мети, де основними складниками є форми, методи, матеріальні чинники, спеціально модульовані та об'єктивно створені ситуації (Пехота, 2003).

У сучасних педагогічно-наукових колах *педагогічні умови* трактуються як «обставини, від яких залежить і в яких відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості» (А. Семенова, З. Курлянд та ін., 2006). *Педагогічні умови* як складник методики навчання мистецтва визначаються як «цілеспрямовано створені чи використовувані обставини мистецького навчання, що забезпечують можливість досягнення його результативності» (Падалка, 2008).

У контексті дослідження звернено увагу на такі категоріальні ознаки цього поняття, як:

- узгоджена сукупність внутрішніх (особистісно-мотивних) та зовнішніх (середовищно-стимулятивних) умов;
- спеціально створені педагогічні обставини, що детермінують виникнення певних якостей особистості у результаті цілеспрямованої освітньої діяльності.

Таким чином, прийнято таку компілятивну дефініцію феномену *педагогічні умови* – це сукупність зовнішніх та внутрішніх чинників, перемінних природних і соціальних чинників, котрі

впливають на психічний, емоційний, фізичний розвиток та морально-духовне становлення особистості; результат конструювання й цілеспрямованого відбору освітньо-виховних засобів і організаційних форм для підвищення дієвості та ефективності різних методичних засобів, спрямованих на досягнення освітніх цілей.

Для розкриття сутності та змісту спеціальних умов фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва, зорієнтованих на формування художньо-естетичного світосприйняття школярів, визначено такі вектори їхньої функціональної спрямованості:

- впровадження основних положень філософії мистецтва та мистецької педагогіки в освітній процес;

- формування в учнів здатності до творчого осягнення наявних взаємозв'язків поміж художніми текстами та естетикою оточуючого середовища;

- розвиток у майбутніх викладачів музичного мистецтва художньо-інтерпретаційних (вербальних і виконавських) умінь, здатності до організації педагогічного та художнього дискурсів;

- забезпечення майбутніх викладачів музичного мистецтва методичним інструментарієм для роботи з учнівською аудиторією;

Така спрямованість відповідає представленій компонентній структурі феномену «художньо-естетичного світосприйняття особистості».

Роль і значення художньо-естетичного аспекту світогляду у процесі становлення особистості висвітлено у працях Е. Володіна, Е. Бурмакіна, Н. Потапової, М. Азаркіна та ін. Сприймання дійсності крізь призму художньої форми твору мистецтва досліджується науковцями в контексті формування емоційно-естетичної активності реципієнта, зокрема художньо-виконавської активності. У ході активного обговорення різноаспектних питань взаємодії світогляду і мистецтва, науковці набувають єдності в розумінні безумовної взаємодетермінованості цих феноменів. З певного погляду, у художніх творах зосереджено загальнолюдські (етнічні, національні, інтернаціональні) цінності, які призначені для експлікації художньою мовою й специфічними засобами мистецтва різних аспектів світорозуміння. Так, у працях О. Рудницької різні види спілкування та взаємодії людини з мистецтвом (емоційно-естетичні, художньо-перцептивні й творчо-виконавські) набувають світоглядної функції (Рудницька, 2002). Сучасними науковцями художньо-педагогічна виконавська діяльність, як провідна детермінанта художньо-ментального досвіду особистості, розглянута в якості процесуальних та атрибутивних складників художнього світогляду. У дослідженнях О. Ребрової останні «належать не до мистецьких феноменів, артефактів, творів тощо, а до особистості, яка створює, інтерпретує їх у виконавському або педагогічному процесах» (Реброва, 2017).

На увагу заслуговують праці, що присвячені вивченню важливих питань особистісного досвіду творчо-виконавського опрацювання творів для фортепіано. На думку вчених, саме такий досвід сприяє формуванню мистецьких уподобань, морально-духовних потреб, художньо-естетичних смаків, орієнтацій та переваг. Під час творчо-виконавської діяльності гармонійно сполучаються загальнолюдські та індивідуально-особистісні ідеали, світові та етно-ментальні еталони і стереотипи, національні та інтернаціональні цінності. Цілком зрозуміло, що фортепіано-виконавська діяльність, як вид інтерпретаційного опрацювання музичного тексту, крізь призму дихотомії власних художньо-естетичних очікувань та творчих інтенцій автору, сприяє більш усвідомленій рефлексії специфіки культурних традицій іншої країни, автентичних етнокультурних світоглядних позицій. Достеменно, що під час роботи над музичним твором, особливо таким, що належить до культурних традицій минулих часів або інших країн, може відбуватися, так зване, «перезавантаження» свідомості реципієнта, «реновація» (за Д. Півоваровим) його світоглядних позицій.

Представлені позиції обґрунтовують першу умову формування художньо-естетичного світосприйняття: **актуалізація художньо-світоглядного потенціалу фортепіанно-виконавської діяльності майбутніх викладачів музичного мистецтва.**

У процесі осмислення методологічних основ формування художньо-естетичного світосприйняття акцентовано увагу на здатності майбутніх викладачів музичного мистецтва до емоційно-чуттєвого та контекстно-інтелектуального опрацювання мовних знаків і засобів виразності художнього тексту. Такий тип опрацювання тексту складається з таких елементів: сприйняття матеріальних властивостей і внутрішніх характеристик художнього тексту, закладених автором чи виконавцем у зміст та інтуїтивне розуміння їх значень, емпатійне осягнення художнього образу твору.

Шляхом пробудження глибинних художніх переживань, естетичних вражень набувається здатність до розуміння змісту музичного твору та усвідомлення його смислів.

Науковим підґрунтям висвітлених поглядів є концепція В. Біблера, відповідно до якої людська цивілізація є діалогом культур. Існування та специфіка останніх визначається у точці їх перетину та «взаємопородження» (Біблер, 1991:148). Згідно з педагогічними ідеями філософа, оновлений смисл освіти полягає в стратегічному спрямуванні на формування «людини культури» з особливим типом розуміння, художньої сприйнятливості, моральної свідомості (Там саме). Учений зауважує, що сенсом людського буття є діалог – діалог логік, діалог культур, а однією з форм діалогічно осмисленого буття є твір мистецтва. Згідно з концепцією науковця, мистецтво, через буття твору, породжує нову форму осмисленого буття, й більше того, іншу естетично усвідомлену дійсність. До того ж, художній твір уможливіє внутрішній діалог людини із самим собою. «Діалогічність мого «Я» і мого «в культурі породженого Я» – це і є свідомо (та, що має сенс) форма мого буття. Буття в культурі. Буття у творі, де саме митець винаходить нову естетичну дійсність» (Біблер, 199: 149).

Наслідуючи ідеї філософа, можна припустити, що занурення у художню мову мистецтва сприяє естетичній рефлексії людиною довколишнього та свого внутрішнього світу. У дослідженні формування художньо-естетичного світосприйняття особистості – це складний, тривалий процес, котрий потребує сумлінної праці душі й розуму та призводить до духовно-інтелектуальних реновацій у свідомості особистості. Означені процеси детерміновані художньо-естетичною діяльністю, суть якої міститься як в активному сприйманні форми та змісту твору, так і в спів-творчому відтворенні смислів та образів конкретних артефактів під час виконавської інтерпретації. У процесі художньо-естетичної діяльності людини формуються її художньо-естетичний тезаурус та досвід художньої комунікації, як підґрунтя вербального та виконавсько-інтерпретаційного опрацювання творів мистецтва. Це сприяє формуванню в неї ціннісного ставлення до світу мистецтва та оточуючого буття, розвиває здатність до художньо-естетичного сприйняття дійсності.

Відповідно до зазначеного доцільним є впровадження другої педагогічної умови – **стимулювання осмисленого ставлення майбутніх викладачів музичного мистецтва до художньо-естетичного контенту фортепіанних творів у процесі роботи над їх інтерпретацією**. Означена умова забезпечує удосконалення сприйнятливості магістрантів до художньо-естетичних аспектів різних культур, піднесення рівню емоційної чутливості до етнічної різноманітності світу мистецтва, здатності до ідентифікації та диференціації специфічних рис твору та вираження власного розуміння музичного твору в аспекті світоглядних орієнтирів.

Для розробок педагогічних умов формування художньо-естетичного світосприйняття майбутніх викладачів музичного мистецтва важливим є розуміння того, що художньо-творче, емоційно-чуттєве ставлення людини до буття значно тісніше пов'язано не з поняттями, а з художніми образами, адже, останні завжди наповнюються особистісними смислами (Ван Лу, 2018). На їх основі виникають емоційні переживання, рефлексія, уможливіється усвідомлення загальнолюдських смислів. На цьому аспекті зауважено в наукових працях, присвячених дослідженню художньо-ментальної (О. Реброва, 2017) та художньо-перцептивної (О. Рудницька, 2002) складових особистісного світогляду.

Магістранти, як майбутні викладачі музичного мистецтва, мають усвідомлювати, що процес формування в учнів системи світоглядних орієнтирів має керований характер. Згідно з чим, цей процес характеризується певною залежністю від цілеспрямованих дій викладача, його здатності стимулювати учнів на сприйняття довкілля крізь призму естетичних категорій. У дослідженні Г. Кондратенко зауважено на вагомій умові формування естетичного світосприйняття учнів. А саме, що естетична цінність розкривається для буденної свідомості учня лише тоді, коли він сам стає суб'єктом естетичного сприйняття, коли відчуває певну потребу в сприйнятті довколишнього світу в естетичному аспекті, має настанову, спрямовану на спілкування з красою природи та твором мистецтва (Кондратенко, 2007). У такому аспекті зростає значимість потенціалу педагогічного впливу на прилучення учнів до загальнолюдських духовних цінностей, наповнення життя глибокими естетичними враженнями і художніми переживаннями. Визначене корелює з концепцією досліджень З. Курлянд, відповідно до якої, «...створення позитивної мотиваційної настанови в просторі креативно-професійного середовища є основною умовою серед психолого-педагогічних» (Курлянд, 2008: 171).

Отже, третьою умовою формування художньо-естетичного світосприйняття обрано **цілеспрямовану настанову на створення майбутніми викладачами музичного мистецтва методичної траєкторії впливу на художньо-естетичне світосприйняття через осягнення художнього образу твору**. Завдяки зазначеній умові оптимізуються репрезентативні, інтерпретаційні, виконавські вміння майбутніх викладачів музичного мистецтва.

Методична траєкторія впливу на художньо-естетичне світосприйняття школярів визначається педагогічними завданнями індивідуальних занять з курсу виконавської майстерності, зокрема гри на фортепіано, а саме:

- створення на заняттях атмосфери творчості, невимушеності, зацікавлення;
- спрямованість на активізацію асоціативного та образного мислення як засобу художньо-емоційного осягнення музичного твору й художнього освоєння буття;
- стимулювання до вербальної та музично-виконавської експлікації власних почуттів і думок;
- створення настанови на успіх, на творчу самореалізацію та прагнення до майстерної виконавської інтерпретації конкретного музичного твору;
- моделювання ситуацій, що долучають учнів до рефлексії власного художньо-естетичного досвіду та сприяють їхній інтеріоризації.

Визначена траєкторія оптимізує формування в учнів здатності до естетичного усвідомлення дійсності крізь призму художньої мови музичного мистецтва, що відображається в уміннях художньо-естетичної чуттєвості, емоційної емпатії, морально-духовного співчуття.

Огляд наукових джерел дає змогу констатувати, що світ сприймається дитиною крізь призму традиційних настанов та уявлень, котрі домінують у певну добу культурного діапазону. Художньо-естетичне світосприйняття є, з одного боку, предметом формування художньої картини світу, як професійної, та, з іншого боку, регулює діяльність, поведінку й набуття ціннісного досвіду особистості у культурному просторі (Реброва, 2009). Для особистісного становлення необхідно «увійти» у світ цінностей свого етносу, народу, досягти рівня культури відповідного оточення, та йти далі, спираючись на сформовані уявлення художньої картини світу, ціннісне ставлення до неї, власний творчий розвиток, через набуття художньо-виконавського досвіду до особистісного світосприйняття та світорозуміння.

Вагомим чинником розвитку художньо-естетичного світосприйняття школярів та надбання художньо-виконавського досвіду є безпосередня їхня участь у фестивалях та конкурсах. Важливість таких заходів полягає не стільки у публічній демонстрації учнями власних художньо-виконавських досягнень, скільки в можливості занурення в атмосферу високого художнього дискурсу, художньо-естетичного спілкування з іншими учасниками заходу, розширення музичного тезаурусу та виконавського репертуару. У зв'язку з тим, прилучення магістрантів мистецької освіти до організації реальних чи віртуальних інтеркультурних фестивалів має потужний потенціал для досягнення ними художньо-естетичної та педагогічно-організаційної компетентностей. Це важливий етап професійної підготовки магістрантів до педагогічної діяльності. Адже здатність до організації комплексу заходів, спрямованих на ознайомлення конкурсантів із пам'ятками та музичними традиціями країни, де проводиться конкурс, етно-ментальною та національно-художньою специфікою її культури, світоглядними та ціннісними орієнтаціями, потребує високого рівню культурологічних, мистецтвознавчих, педагогічно-методичних знань та вмінь.

Отже, четвертою умовою формування художньо-естетичного світосприйняття школярів є **залучення до організації та участі майбутніх викладачів музичного мистецтва у реальних та віртуальних інтеркультурних інноваційно-інтерактивних формах освітнього процесу.**

Ця умова посилює процеси інтеріоризації художньо-естетичних надбань особистості в художньо-естетичній проекції світосприйняття, стимулює інкультурацію магістрантів через прийняття етно-стильових мистецьких традицій; оптимізує розвиток умінь художньо-продуктивної взаємодії з носіями різних культур.

Таким чином, означена умова в дослідженні забезпечує реалізацію регулятивної, комунікативної та гносеологічної функцій, які посилюють естетичну та полікультурну соціалізацію школярів і націлюють на їхню особистісну художньо-творчу самореалізацію в «культуротворчості».

Обговорення результатів. Отже, музичне мистецтво та виконавсько-інтерпретаційна діяльність розглядаються як специфічні види практично-духовного освоєння дійсності та певні форми вираження художньо-естетичного світосприйняття. З погляду на те, що музичні твори сприяють осягненню особистістю навколишнього буття та себе самої, музика володіє світоглядним контекстом, спонукає до філософської рефлексії та світорозуміння.

Досліджуючи ці питання, О. Малиновська зауважує, що «музика сягає такого високого ступеня розвитку, здатності відображати світ, людину та їх взаємовідношення, який здатний впливати на найвищі ціннісно-світоглядні настанови людини, постулати та канони світобудови» (О. Малиновська, 2009). Саме тому, в дослідженні аспект художньо-естетичної перцепції та фортепіанного виконавства визначається як провідний у формуванні художньо-естетичного світосприйняття школярів. У повній мірі це стосується й магістрантів музичної освіти, які мають оволодіти складною системою сприйняття та відображення дійсності засобами музичного мистецтва у всеосяжнім обсязі.

Розширення меж художньо-естетичного світосприйняття є запорукою виконавської та педагогічної самореалізації магістрантів як майбутніх викладачів музичного мистецтва. До того ж, саме викладач музичного мистецтва має бути реальним взірцем духовно, естетично та емоційно розвиненої особистості, здатної до тонкого, спів-чуттєвого відношення до довколишнього. Тим самим він орієнтує школярів на формування власних світоглядних позицій та світовідчуття.

Цілком зрозуміло, що одним із впливових у цьому напрямку педагогічних заходів є виконавсько-інтерпретаційна діяльність викладача музичного мистецтва. Саме остання сприяє формуванню внутрішньої настанови в учнів до художньо-осмисленого сприймання та вираження значень і смислів музичного твору. Така діяльність має певну функціональну спрямованість на налаштування, регулювання і впорядкування світосприйняття та художньо-естетичних уподобань учнів у відповідності до заданого орієнтиру. В якості останнього можуть виступати стильові та етнокультурні інваріанти інтерпретаційної форми. Адже будь-який художній стиль є відображенням певних культурних традицій і історичних подій, має власні специфічні можливості спрямовувати до художньо-естетичного світосприйняття, впливати на ті, чи ті сторони художнього світогляду.

Підготовленість майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття у дослідженні здійснюється на основі курсу виконавської майстерності (гра на фортепіано). Водночас вона зумовлена інтегральною компетентністю магістрів, що забезпечує кваліфіковане застосування різноманітних знань з інших професійних та фахових дисциплін, які у сукупності мають світоглядний потенціал. Завдяки теоретично обґрунтованим педагогічним умовам, виконавська фортепіанна підготовка магістрів музичного мистецтва спрямовується на художньо-естетичний контекст, що й забезпечує бажаний рівень підготовленості майбутніх викладачів музичного мистецтва, зокрема гри на фортепіано, до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів. Для цього процесу розроблено та обґрунтовано спеціальні педагогічні умови.

Висновки. Таким чином, досліджуючи потенціал музичного мистецтва в процесах формування особистісного художньо-естетичного світосприйняття було визначено педагогічні умови ефективного впровадження заходів з підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва до формування художньо-естетичного світосприйняття школярів, а саме: *актуалізація художньо-світоглядного потенціалу фортепіано-виконавської діяльності майбутніх викладачів музичного мистецтва; стимулювання осмисленого ставлення майбутніх викладачів музичного мистецтва до художньо-естетичного контенту фортепіанних творів у процесі роботи над їх інтерпретацією; цілеспрямована установка на створення майбутніми викладачами музичного мистецтва методичної траєкторії впливу на художньо-естетичне світосприйняття через осягнення художнього образу твору; залучення до організації та участі майбутніх викладачів музичного мистецтва до реальних та віртуальних інтеркультурних інноваційно-інтерактивних форм освітнього процесу.* Означені умови обґрунтовано у їх відповідності до компонентів феномену художньо-естетичне світосприйняття та підготовленості магістрантів до його формування.

Завдяки означеним умовам освітній процес спрямовується на формування у студентів здатності свідомо визначати власні художньо-естетичні орієнтири та духовно-моральні світоглядні позиції та цінності. Оновлена система художньо-естетичних цінностей та потреб є підставою та орієнтиром щодо художньо-творчої та педагогічної інтерпретації набутих полікультурних естетичних знань, умінь, здатностей до співтворчості, співпереживання тощо. Позитивний результат певних художньо-естетичних реновацій у світосприйнятті студента характеризується його здатністю до активного та адекватного впровадження нових естетичних категорій, інтерактивних методів та інноваційних технологій у власну освітню діяльність, а також, у педагогічну та виконавську практику.

Подальшою галуззю дослідження є розробка методів та організаційних форм, що уможливають застосування розроблених педагогічних умінь та їх поетапного запровадження в цілісній організаційно-методичній системі.

Література

Библер В. С. От наукоучения к логике культуры. Два философских введения в двадцать первый век. Москва, 1991.

Высоцкий С. В. Структура психолого-педагогических условий формирования поисково-творческой направленности личности в процессе обучения *Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*: Одеса, 1999. Вип. 8-9. С. 90-94.

Кондратенко Г. Естетичне світосприйняття підлітків: Сутність, особливості, розвиток. Львів. *Вісник УН-ТУ. Серія педагогічна*, 2017. Вип. 22. С. 51-57

Курлянд З. Н. Психолого-педагогічні умови формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх учителів. *Наука і освіта*, 2018. № 8/9. С. 171-176.

Лу Ван. Феномен художньо-естетичного світосприйняття та його особливості на сучасному етапі соціокультурного розвитку суспільства. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова: зб. наук. пр.* Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. С. 7-13.

Малиновская О. Н. «Философия музыки» как компонент миропонимания: автореф. дис. на соискание учёной степени канд. филос. наук: спец. 09.00.01. Ростов-на-Дону, 2009.

Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.

Пехота О. М. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: Навч. посіб. Київ: В-во А.С.К., 2003.

Реброва О. Є. Методи стимулювання художньо-ментальних процесів у виконавській діяльності майбутніх учителів музики та хореографії *Science and Education. Academic Journal of Ushynsky University. № 4*. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського. С. 39-45.

Реброва О. Є. Педагогічні умови формування художньо-ментального досвіду майбутніх учителів мистецьких дисциплін. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса, 2009. URL http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2009/7_2009/50.pdf.pdf

Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька: Навч. посібник. Київ: ТОВ «Інтерпроф», 2002.

Словник-довідник з професійної педагогіки. А.В. Семенова, З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, І. О. Бартенева, І. М. Богданова (Авт.-упоряд). А. В. Семенова (Ред.). Одеса: Пальміра, 2006.

Pedagogical conditions for training future teachers of Musical Arts in developing schoolchildren's artistic and aesthetic worldview

Wang Lu²

Music Education Institute, Shenyang, China

The article is devoted to the coverage of the results dealing with the theoretical and methodological stage of the study regarding the professional training of future teachers of Musical Arts in developing schoolchildren's artistic and aesthetic worldview. The introduction reflects the relevance of this problem, the goals and objectives of this stage. To achieve the goals and solve the tasks, a set of methods was used: theoretical – analysis, induction, comparison, generalization of philosophical, psychological, pedagogical, artistic and historic; musical and pedagogical sources in order to clarify the content and specify the essence of the concept “pedagogical conditions”, the contextual analysis – to clarify the concept “Artistic and aesthetic perception of the world”; empirical – a generalization of pedagogical and methodological experience, innovative practices; theoretical generalization – to explain the essence of special pedagogical conditions for developing schoolchildren's artistic and aesthetic worldview.

The author clarifies the essence of the phenomenon “pedagogical conditions”, presents and characterizes the pedagogical conditions for training future teachers of Musical Art in developing schoolchildren's artistic and aesthetic worldview: actualization of the artistic and philosophical potential of the piano-performing activity fulfilled by the future teachers of Musical Arts; stimulation of a comprehended attitude of the future teachers majoring in Musical Arts to the artistic and aesthetic content of piano works in the process of working on their interpretation; a purposeful orientation on the creation of a methodological trajectory of influence on the artistic and aesthetic worldview by the future teachers of Musical Arts through comprehension of the artistic image of the work; involvement of the future teachers of Musical Arts into the organization and participation in real and virtual intercultural innovative and interactive forms of the educational process. These conditions are grounded through the prism of the component structure of the phenomenon “artistic and aesthetic worldview”.

It is noted in the conclusions that the methodology, which includes pedagogical conditions, optimizes the further development of the phased implementation of the pedagogical conditions alongside with their corresponding methods in order to verify their effectiveness.

Keywords: artistic and aesthetic perception of the world, future teachers of Musical Arts, pedagogical conditions.

² Lecturer at the Music Education Institute

References

- Bibler, V.S. (1991). *Ot naukoucheniya k logike kul'tury. Dva filosofskikh vvedeniya v dvadtsat' pervyy vek [From science to the logic of culture. Two philosophical introductions to the twenty-first century]*. Moscow [in Russian].
- Kondratenko, H. (2007). Estetychne svitospryynyattya pidlitkiv [Aesthetic worldview of adolescents]. *Sutnist', osoblyvosti, rozvytok. L'viv. Visnyk UN-TU. Ceriya pedahohichna – Essence, features, development. Lviv. Bulletin of UN-TU. Series pedagogical*, 22, 51–57 [in Ukrainian].
- Kurlyand, Z.N. (2008). Psykholoho-pedahohichni umovy formuvannya profesiyno-pedahohichnoyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv [Psychological and pedagogical conditions of formation of professional and pedagogical competence of future teachers]. *Nauka i osvita – Science and education*, 8/9, 171-176 [in Ukrainian].
- Lu, Wang (2018). Fenomen khudozhn'o-estetychnoho svitospryynyattya ta yoho osoblyvosti na suchasnomu etapi sotsiokul'turnoho rozvytku suspil'stva. [The phenomenon of artistic and aesthetic perception and its features at the present stage of socio-cultural development of society]. *Naukovyy chasopys NPU imeni M.P.Drahomanova: zb. nauk. pr. – Dragomanov NPU Scientific Journal: Coll. Sciences*. Kyiv: Vyd- vo NPU im. M.P.Drahomanova, (pp. 7-13). [in Ukrainian].
- Malinovskaya, O.N. (2009) «Filosofiya muziki» kak komponent miroponimaniya [“Philosophy of music” as a component of understanding of the world]. *Candidate's thesis*. Rostov-on-Don [in Russian].
- Padalka, H.M. (2008). *Pedahohika mystetstva (Teoriya i metodyka vykladannya mystets'kykh dystsyplin) [Art pedagogy (Theory and methodology of teaching art disciplines)]*. Kiev: Education of Ukraine [in Ukrainian].
- Pyekhota, O.M. (2003). *Pidhotovka maybutn'oho vchytelya do vprovadzhennya pedahohichnykh tekhnolohiy [Preparing the future teacher for the introduction of pedagogical technologies]*. Kyiv: In the ASK [in Ukrainian].
- Rebrova, O.Ye. Metody stymulyuvannya khudozhn'o-mental'nykh protsesiv u vykonavs'kiy diyal'nosti maybutnikh uchyteliv muzyky ta khoreohrafiyi [Methods of stimulating artistic and mental processes in the performance of future teachers of music and choreography]. *Science and Education. Academic Journal of Ushynsky University. Odesa: PNPU imeni K. D. Ushyns'koho*, 4, 39-45 [in Ukrainian].
- Rebrova, O.Ye. (2009). Pedahohichni umovy formuvannya khudozhn'o-mental'noho dosvidu maybutnikh uchyteliv mystets'kykh dystsyplin [Pedagogical conditions for the formation of artistic and mental experience of future teachers of artistic disciplines]. *Naukovyy visnyk Pivdenoukrayins'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni K.D.Ushyns'koho. – Scientific Bulletin of the South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D.Ushynsky*. Odessa. Retrieved from http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2009/7_2009/50.pdf.pdf [in Ukrainian].
- Rudnyts'ka, O.P. (2002). *Pedahohika: zahal'na ta mystets'ka [Pedagogy: General and Artistic]*. Kyiv: *Interprof* [in Ukrainian].
- Slovyk-dovidnyk z profesiynoyi pedahohiky. (2006). [Vocabulary guide for professional pedagogy]*. Odesa: Palmyra [in Ukrainian].
- Vysotskiy, S.V. (1999). Struktura psykholoho-pedahohicheskyykh uslovyy formirovaniya poyskovotvorcheskoy napravlenosti lychnosti v protsesse obuchenya [The structure of the psychological and pedagogical conditions for the formation of the search and creative orientation of the personality in the learning process]. *Naukovyy visnyk Pivdenoukrayins'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. K. D. Ushyns'koho – Scientific Bulletin of the South Ukrainian State Pedagogical University. K.D.Ushynsky*, 8-9, 90-94, Odessa [in Russian].

Accepted: August 09, 2019

